

„Kā saglabāt Ludzas pilsētas kultūrvēsturisko mantojumu”

Projekts realizēts ar Valsts Kultūrkapitāla fonda un Latgales reģiona attīstības aģentūras atbalstu

SILIKĀTKĪEĢEĻU FASĀŽU KRĀSOŠANA VAI PĀRZIEDUMS UN KRĀSOŠANA

Nelielām pilsētām ar vēsturiskām koka ēku apbūves tradīcijām, pie kurām pieskaitāma Ludza, nav vienkārši ilgstoši un kvalitatīvi saglabāt šo raksturu. Jo vairāk, ja šai apbūvei nav tikusi pievērsta pienācīga uzmanība ne kā nozīmīgai kultūrvēsturiskai vērtībai, ne kā būvēm, kurām nepieciešama uzturēšana, remonts un komforta līmeņa uzlabošana.

Viena no šādām komforta uzlabošanas nepieciešamībām ir siltumizolācijas ierīkošana vai papildu siltināšana.

Ludzā ir ļoti liels skaits koka ēku, kuras apmūrētas ar silikātkīeģeļiem. Rezultāts nav iepriecinošs, jo kādreiz raksturīgās koka fasādes ar tradicionālajām logu apmalēm, dekoratīvi veidotu dēļu apdari un citām raksturīgām detaļām kļuvušas “plakanas” un neizteiksmīgas, tās ar savu vienmuļo pelēcību pelēcību pasliktina pilsētas koptēlu.

Par laimi, šo trūkumu var uzlabot.

Viens no vienkāršākajiem veidiem, kā padarīt šīs fasādes pievilcīgākas, krāsainākas ir ķieģeļu pārziešana ar plānu javas kārtu, lietojot nevis rīvdēli, bet lielo krāsotāja sareni (“maklovicu”). Piemērotākais tirdzniecībā pieejamais materiāls ir fasāžu apdares līmjavas. Fasādes pirms apdares nepieciešams attīrīt un veidot plānu apdares kārtu, to vienmērīgi izlīdzinot uz mūra virsmas biezumā, kas saglabā ķieģeļu mūra faktūru.

Otrs, vēl vienkāršāks veids, kā iespējams uzlabot ēkas fasāžu izskatu, ir to krāsošana ar gatavajām Sakret DP, Sakret DPC kaļķu un kaļķu - cementa krāsām.

Veidojot jaunu apdari silikātkīeģeļu ēkām, ieteicams pārdomāt par dažiem dekoratīviem akcentiem, kas ēku darītu vēl pievilcīgāku. Ieteicamākie ir šādi risinājumi:

- ar tumšāku (tumši pelēku līdz gandrīz melnam tonim) krāsojumu noklāt redzamo pamatu (cokola) apmetuma daļu. Dabīga akmens cokolu nav ieteicams krāsot, tam nepieciešama šuvju aizpildīšana un labošana;
- apmales ap logu un durvju ailēm – 1013 cm platas. Parasti tās veido silti baltā tonī, kas rada gaišāku ēkas kopiespaidu, vizuāli palielina ailu gabarītus;

- dzegas (karnīzes) un starpjoslų krāsojumi – parasti tādā pašā tonī, kā logu apmales.

Noteikti par ēkas fasāžu krāsojuma izvēli vajadzētu konsultēties pie pilsētas būvvaldes speciālistiem, kas palīdzēs izvēlēties piemērotāko risinājumu un palīdzēs ar padomu.

Cita iespēja krietni uzlabot ar silikātkieģeļiem apšūtas koka ēkas fasāžu kvalitāti ir koka apmaļu izveidošana ap logiem. Labu rezultātu būs iespējams panākt ar pavisam vienkāršām apmalēm, kurās saglabātas Ludzas tradīcijas.